

Handläggare
Jonas Ransmyr
Telefon: 08-508 15 062

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2024-06-13

Revisorernas årsrapport 2023 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Yttrande över revisionskontorets årsrapport för Skarpnäcks stadsdelsnämnd (Dnr RVK 2024/17)

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Revisorerna har överlämnat revisionskontorets årsrapport för yttrande från Skarpnäcks stadsdelsnämnd.

Sammantaget bedöms att Skarpnäcks stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämndens interna kontroll i form av styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten bedöms ha varit i huvudsak tillräcklig. Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med lagstiftning, god redovisningssed och stadens anvisningar.

Stadsdelsförvaltningen anser i stort att revisorerna redovisar en rättvisande bild.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har mottagit en remiss från revisionskontoret gällande revisorernas årsrapport för Skarpnäcks stadsdelsnämnd 2023. Remissen ska vara besvarad den 28 juni 2024.

Stadens revisorer har granskat Skarpnäcks stadsdelsnämnds verksamhet under år 2023 i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevision och god revisions sed i kommunal verksamhet. Granskningen har

genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden.

Ärendet

Revisionskontoret sammanfattar sin granskning till Skarpnäcks stadsdelsnämnd enligt följande:

Verksamhet och ekonomi

Det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet för Skarpnäcks stadsdelsnämnd bedöms, utifrån genomförd granskning, sammantaget som i allt väsentligt tillfredsställande.

Bedömningen grundar sig på om resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål för verksamheten samt om lagstiftning och andra föreskrifter efterlevts.

Under året har revisionskontoret bland annat granskat genomförandeplaner inom äldreomsorgen. Av granskningen framgår bland annat att det inte finns genomförandeplaner för samtliga brukare och att det finns skillnader mellan beställning och genomförandeplan vad gäller brukarens insatser och behov. Vidare noteras att genomförandeplanerna inte alltid används som underlag vid individuppföljning

Intern kontroll

Den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen bedöms, utifrån genomförd granskning, vara i huvudsak tillräcklig. Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i nämndens styrning och uppföljning. Vidare finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Under året har revisionskontoret granskat bland annat köp av särskilda boendeplatser och externa placeringar, kontroll av löneutbetalningar samt systematiskt kvalitetsarbete inom socialpsykiatri. Några utvecklingsområden har identifierats. Bland annat bör det finnas dokumenterade kontroller av behörigheter i systemet LISA självservice samt att redovisningen av egenkontroller och därvid vidtagna åtgärder bör utvecklas.

Räkenskaper

Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med stadens anvisningar.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Revisionskontoret har följt upp hur nämnden har hanterat de rekommendationer som lämnats i tidigare granskningar. Nämnden har delvis vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. Väsentliga rekommendationer som återstår att åtgärda är att säkerställa att den individuella dokumentationen i förskolan tydligt och systematiskt visar varje barns individuella behov av språkutveckling och förändringar i lärande över tid. Vidare att stadens anvisningar och regler följs vad gäller redovisning av transaktioner som avser resor, konferenser, utbildning och representation samt att säkerställa att informationstillgångar klassas i enlighet med dataskyddsförordningen

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom ekonomiavdelningen.

Förvaltningsgruppen och pensionärsrådet behandlade ärendet 2024-06-05.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen redovisar nedan sina synpunkter på revisionskontorets granskning.

Verksamhetsmässigt resultat

Revisionskontoret konstaterar att nämnden i allt väsentligt bedöms ha uppnått det verksamhetsmässiga resultatet. Nämnden redovisar att den bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål. Nämnden bedömer att tretton av fullmäktiges sexton mål för verksamhetsområden har uppfyllts. Resterande verksamhetsmål redovisas som delvis uppfyllda. Revisionskontorets granskning visar att det finns grund för nämndens målbedömning, samt att avvikelserna förklarats på ett tillfredsställande sätt.

Förvaltningen delar som helhet revisorernas bedömning av det verksamhetsmässiga resultatet. Förvaltningens bedömning av måluppfyllelse av verksamhetsmålen grundar sig på fullmäktiges indikatorer, arbetet med prioriterade områden i verksamhetsplan 2023 samt på underliggande nämndmål med tillhörande indikatorer och aktiviteter.

Ekonomiskt resultat

Revisionskontoret konstaterar att kommunfullmäktiges mål om budgetföljsamhet har uppnåtts, och att nämnden beskrivit och analyserat avvikelser mot budget på ett tillfredsställande sätt. Det ekonomiska resultatet bedöms, utifrån genomförd granskning, som i allt väsentligt tillfredsställande.

Förvaltningen delar den bedömningen.

Intern kontroll

Revisorernas samlade bedömning är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten i huvudsak har varit tillräcklig. Nämnden har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Rapporteringen ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi. Nämnden har system och rutiner för uppföljning av verksamhet som uppdragits åt annan att utföra.

Revisorerna visar på några identifierade avvikelser. Delar som behöver utvecklas är redovisning av genomförda egenkontroller, kontroll av behörigheter i systemet LISA självservice samt hantering och redovisning av förtroendekänsliga poster. Nämnden rekommenderas att säkerställa att avtalade villkor följs och att betalning sker vid rätt tidpunkt vid inköp av tjänster. Granskningen av förtroendekänsliga poster har visat på väsentliga brister. Nämnden rekommenderas säkerställa att stadens anvisningar och regler följs vad gäller redovisning av transaktioner som avser representation.

Förvaltningen delar som helhet revisorernas bedömningar.

Räkenskaper

Revisorerna bedömer att räkenskaperna är upprättade i enlighet med stadens anvisningar, regler för ekonomisk förvaltning. Detta innebär att räkenskaperna bör vara upprättade enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt följa god redovisningssed. Förvaltningen delar den bedömningen.

Biologisk mångfald i stadsbyggnadsprocessen

Revisionskontoret har granskat hur nämnder och bolag integrerar och tar hänsyn till biologisk mångfald i processerna för fysisk planering och exploatering. Den samlade bedömningen är att det finns en styrning för att integrera och ta hänsyn till biologisk mångfald i processerna för fysisk planering och exploatering. Det är dock en målkonflikt mellan att bevara och stärka den biologiska mångfalden och att nå stadens mål om bostadsproduktion.

Av revisionsrapporten (2023:3) framgår att granskningen inte föranledde några rekommendationer till Skarpnäcks stadsdelsnämnd. Nämnden har svarat i sitt yttrande (SKA 2023/567) att nämnden delar revisionskontorets analys och bedömning.

Genomförandeplaner inom hemtjänsten

Revisionskontoret har granskat om stadsdelsnämnderna styr och följer upp genomförandeplaner inom hemtjänsten i enlighet med

socialtjänstlagen samt stadens riktlinjer och anvisningar. Den samlade bedömningen är att stadsdelsnämnderna bör stärka styrningen och uppföljningen av processen för att hantera genomförandeplaner. Detta för att säkerställa att socialtjänstlagen samt stadens riktlinjer och anvisningar följs. Genomförandeplanerna fungerar inte i tillräcklig utsträckning som stöd för att säkerställa att brukarnas behov tillgodoses.

Revisionskontoret rekommenderar nämnden att:

- Säkerställa att samtliga brukare har genomförandeplaner och att de inkommer inom utsatt tid enligt stadens riktlinje och anvisningar
- Säkerställa att beställning och genomförandeplan överensstämmer avseende insatser och brukarens behov
- Säkerställa att individuppföljningar genomförs minst årligen för samtliga brukare samt dokumenteras i enlighet med stadens riktlinje
- Använda genomförandeplaner vid individuppföljningar i enlighet med stadens riktlinje
- Dokumentera hur brukarnas hemtjänstinsatser har fungerat efter genomförd individuppföljning

Nämnden har tidigare lämnat yttrande kring revisionsrapporten i separat tjänsteutlåtande (Dnr SKA 2023/673). Förvaltningen har tagit del av revisionens iakttagelser och kommer att följa stadsrevisionens rekommendationer genom att fortsätta arbetet med att genomföra påbörjade och planerade åtgärder. Förvaltningen vill framhålla att konsekvenser i form av ekonomiska sanktioner gentemot de hemtjänstutförare som brister i efterlevnaden av hantering av genomförandeplaner riskerar att medföra att genomförandeplaner upprättas skyndsamt utan fokus på kvalitet och utan den enskildes delaktighet. Vidare betonar förvaltningen vikten av ett sammanhållet och likvärdigt arbetssätt i staden gällande hur avvikelser som kan föranleda sanktioner ska hanteras.

Systematiskt kvalitetsarbete i verksamheten

Revisionskontoret har granskat om nämnden bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd samt stadens kvalitetsprogram. Granskning av stadsdelsnämndens systematiska kvalitetsarbete har omfattat dess arbete med egenkontroller. Revisionskontoret har i granskningen fokuserat på avdelningen individ- och familjestöd och verksamheterna socialpsykiatri och funktionsnedsättning inom vuxenheten.

Revisionskontoret bedömer att stadsdelsnämnden bör utveckla det systematiska kvalitetsarbetet avseende egenkontroller. Stadsdelsnämnden bör i större omfattning dokumentera resultat och analys av genomförda egenkontroller. Vidare bör nämnden dokumentera vilka åtgärder som har vidtagits för att säkra verksamhetens kvalitet med anledning av identifierade avvikelser i genomförda egenkontroller. Därtill bör redovisning av resultaten i genomförda egenkontroller utvecklas i nämndens tertiärrapporter och verksamhetsberättelse.

Förvaltningen delar i huvudsak revisorernas bedömning.

I revisionsrapporten lyfts fram att egenkontrollerna i större utsträckning bör redovisas i nämndens tertiärrapporter och verksamhetsberättelse. Förvaltningens verksamheter gör en stor mängd egenkontroller varje år, dels utifrån krav i lagstiftning och författningar och dels utifrån beslut och ställningstaganden kopplat till interkontrollen (som redovisas och fastställs av nämnden). När en egenkontroll visar på brister eller risker som bedöms stora lyfts kontrollen till internkontrollen och blir på så sätt en del av rapporteringen till nämnden. Om förvaltningen skulle redovisa alla egenkontroller med analyser till nämnden skulle det i sig bli en mycket omfattande rapport som skulle vara svår för nämnden att hantera. Det är heller inget som efterfrågas i stadens anvisningar. Processen är tydlig i anvisningarna för hur väsentlighets- och riskanalys, internkontroll och egenkontroller tas fram och arbetas med.

Förvaltningen menar att det är väsentligt att följa stadens struktur och anvisningar för rapportering till nämnd. Genom att utveckla dokumentation om vidtagna åtgärder med anledning av resultat i genomförda egenkontroller – i modulen för kvalitetsarbete – kommer systematiken och analyskvaliteten att höjas vilket kan komma att återspeglas på något sätt i analys av verksamhetsområdesmålen i nämndrapporterna. Att relativt få av förvaltningens genomförda egenkontroller redovisas i rapporterna till nämnden och att dessa skiljer sig åt mellan olika verksamhetsområden är en spegling av att prioriteringarna görs inom ramen för väsentlighets- och riskanalysen och av målstyrningen som kommer till uttryck i anvisningarna.

Trygghetsskapande arbete i den offentliga miljön

Revisionskontoret har granskat nämndens trygghetsskapande arbete. Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnden bedriver ett systematiskt arbete för att trygga den offentliga miljön i

stadsdelsområdena utifrån stadens budget 2023 och stadens trygghetsprogram.

Revisionskontoret bedömer att stadsdelsnämnden bedriver ett systematiskt arbete. Bedömningen grundas på att arbetet utgår från lokala lägesbilder som upprättas i enlighet med lagstiftning och stadens trygghetsprogram. Granskningen har inte föranlett några rekommendationer.

Förvaltningen delar revisorernas bedömning.

Behörighet och attest i ekonomisystemet Agresso

En granskning har genomförts av hanteringen av behörighet och attest i ekonomisystemet Agresso. Granskningen visar att det finns en aktuell och undertecknad attestförteckning och den överensstämmer med registrerade attesträtter i Agresso. Det finns även, i enlighet med stadens rutiner, ett attestkort för förvaltningschefen samt namnteckningsprov för attestant i genomfört stickprov. Uppföljning av behörigheter i Agresso har skett enligt stadens rutiner. Granskningen har inte föranlett några rekommendationer.

Förvaltningen delar revisorernas bedömning.

Förtroendekänsliga poster

En granskning har genomförts av redovisning av förtroendekänsliga poster, där urvalet varit representation. Granskningen har gjorts med avseende på kontering, deltagare, syfte, momsavdrag samt attestants oberoende, det vill säga att attestanten själv inte deltagit.

Genomförda stickprovskontroller visar att det finns flera avvikelser från stadens anvisningar, i huvudsak gällande beräkning av moms och attest. För de transaktioner som granskats bedöms dock inriktning och omfattning som rimlig utifrån stadens anvisningar.

Sedan tidigare års granskning har nämnden vidtagit åtgärder för att stärka den interna kontrollen avseende förtroendekänsliga och poster. Bland annat har nya riktlinjer upprättats under 2023 och informationsinsatser genomförts. Utifrån årets granskningsresultat bedöms dock den tidigare lämnade rekommendationen kvarstå.

Förvaltningen delar revisorernas bedömning. Utöver att fortsätta arbeta utifrån de åtgärder som redan vidtagits så kommer ny rutin att införas, där deltagarlista och syfte med representationen lämnas till administratör redan vid beställning. Administratör hanterar därefter fakturan i Agresso inför attest utifrån den fastställda rutinen, och där fakturan sedan går till redovisningsansvarig för kontroll. Som en ytterligare åtgärd kommer redovisningsansvarig att utöka antalet genomförda internkontroller under året med fokus på representation.

Inköpsprocessen

En granskning har genomförts av inköpsprocessen med fokus på köp av särskilda boendeplatser samt externa placeringar. Granskningen har genomförts genom stickprovskontroller och visar att transaktionerna är korrekt hanterade avseende prestation, attest och kontering. Däremot har en avvikelse noterats för två av de granskade transaktionerna som har betalats efter förfallodatum. Utifrån årets granskning bedöms den tidigare lämnade rekommendationen kvarstå.

Förvaltningen delar revisorernas bedömning och utför utökade kontroller som sker löpande under året. Vid dessa kontroller kontrolleras att avtalade villkor följs och är möjliga att stämma av samt att betalning sker vid rätt tidpunkt.

Intäktprocessen

En granskning har genomförts av intäktprocessen avseende kostavgifter. Granskningen visar att fakturerat belopp överensstämmer med aktuellt avgiftsbeslut för samtliga stickprov. Betalning har skett vid rätt tidpunkt i enlighet med stadens regler. Vidare har bokföringen skett vid rätt tidpunkt, i rätt redovisningsperiod och transaktionen är rätt konterad för samtliga stickprov. Samtliga verifikationer uppfyller kraven i Lag om kommunal bokföring och redovisning, god redovisningssed och stadens regler. I nämndens delegationsordning framgår vem som är behörig att besluta om makulering. Makulering av fakturor har skett i enlighet med stadens regler. Granskningen föranleder inga rekommendationer.

Förvaltningen delar revisorernas bedömning.

Löneprocessen - Kontroll av löneutbetalningar

En granskning har genomförts av löneprocessen. Granskningen visar att nämnden delvis genomför och dokumenterar de kontroller som framgår av stadens riktlinjer. Under året har nämnden saknat en dokumenterad kontroll av hantering av behörigheter i systemet LISA självservice. Däremot uppger förvaltningen att genomgång av behörigheter sker kontinuerligt så fort det sker en ändring. I övrigt gjordes inga särskilda iakttagelser. Uppföljningen av avvikelser från registeranalysen gjordes utan anmärkning. Revisionskontoret rekommenderar nämnden att införa en dokumenterad kontroll för uppföljning av behörigheter i systemet LISA självservice.

Förvaltningen delar revisorernas bedömning och har stärkt rutinerna genom att inför en kontinuerlig och dokumenterad kontroll av uppföljning av behörigheter i LISA självservice.

Uppföljning av tidigare års granskning

Revisionskontoret har följt upp hur nämnden har hanterat de rekommendationer som lämnats i tidigare granskningar. Revisorernas bedömning är att nämnden delvis har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. Förvaltningen delar den bedömningen.

Väsentliga rekommendationer som återstår att åtgärda är att säkerställa att den individuella dokumentationen i förskolan tydligt och systematiskt visar varje barns individuella behov av språkutveckling och förändringar i lärande över tid. Vidare att stadens anvisningar och regler följs vad gäller redovisning av transaktioner som avser resor, konferenser, utbildning och representation samt att säkerställa att informationstillgångar klassas i enlighet med dataskyddsförordningen.

Alla barn inom nämndens förskolor har en lärlogg som dokumenteras och följs upp i Skolplattformens modul Planering och bedömning. Genom arbetssättet följs barns individuella lärande (däribland språkutveckling) och förändrat kunnande över tid. Förvaltningens bedömning är att det skett en utveckling avseende systematik och dokumentation inom nämndens förskolor men att verksamheten behöver arbeta vidare med att utveckla dokumentationens kvalitet för ökad likvärdighet.

Dataskyddsombudets årliga uppföljningsrapport över dataskyddsarbetet inom nämnden visar på flera väsentliga avvikelser och utvecklingsområden som behöver åtgärdas. Få informationstillgångar och system som behandlar eller omfattar

personuppgifter har klassats i enlighet med stadens riktlinjer och anvisningar. Plan och prioritering för genomförande av informationsklassningar har därför tagits fram under slutet av 2023, och under de första månaderna 2024 har normerande klassningar genomförts i staden där förvaltningen varit representerade. Förvaltningen kommer att fortsätta delta i stadens arbete med normerande klassningar, för att därefter ta del av resultaten från de normerande klassningarna i syfte att kunna genomföra lokala klassningar.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Karin Bülow	Jonas Ransmyr
Stadsdelsdirektör	Ekonomichef
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning	Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Bilagor

Stadsrevisionens årsrapport 2023 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Bülow, Stadsdelsdirektör	2024-05-20